

Ἐκρουσεν ἀπαξ, ἀλλ' εἶτε δὲν τὸν ἕκουσαν, εἶτε δὲν ἡθέλησαν ν' ἀποκριθῶσι. Ἐκρουσε καὶ δεύτερον καὶ ἕκουσε φωνὴν ἐκ τοῦ δωματίου — Εἰσελθε! Καὶ τότε ἀνοίξεις τὴν θύραν δένος ναύτης εἰσῆλθεν ὑπὸ μυρίων κατεχόμενος συγκινήσεων, αἴσινες, κατιόντων ἥμαν, θέλουσι διεξηγηθῆ, καὶ

εἰς τὴν λάμψιν πολυφώτου λυχνίας ἀνεγνώρισε... τὸν πρασινοφορούντα δικηγόρον.

(ἀκολουθεῖ.)

ΚΥΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΗΣ.

ΜΠΟΑΤΖΒΕΝ

‘Ιστορία προσώπου ἀγνώστου τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῶν ‘Εκατὸν Ήμερῶν.

‘Ο κύων Μποατζβέν (Boatswain)

Όμοιογῶ, δτι δὲν ἀγαπῶ πολὺ τὴν Ἀγγλίαν. Δὲν δύναμαι μόλογοτο νὰ μη̄ ὁμοιογήσω, δτι ὁ Οὐίνσδωρ εἶναι τερπνοτάτη ἔξοχη. Ο Θεδε, ἀριησάμενος τῇ Ἀγγλίᾳ τὸν ἥλιον, τῇ ἔδωκε μολοντοῦτο πλουσιωτάτην χλόην, τοὺς λιμένας τοῦ Ταμισίους, τὰ ἀτμοκίνητα πλοῖα, τὰς γελώσας παραλίας καὶ τοὺς σιδηροδρόμους· ὅλα ταῦτα ἀποτελοῦσι στοιχεῖα ἀπόφεως ὥραιετάτης, καὶ δλα εὑρίσκονται ἡιώμενα ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Οὐίνσδωρ.

Πρὸ στιγμῆς ἐθεώμηγη τὸ μέρος τοῦτο, ὅτε ὁ

οδηγός μου ἀπετόλμητο νὰ μὲ σύρῃ ἀπὸ τῆς χειρίδος.

— Εὖν δ ἀξιότιμος εὐγενής (gentlemen) ηθελε... . . . ὑπάρχει ἀκόμη καὶ τὸ ἄλλο ἄξιον περιεργείας.

— Αναμφισβήτως θέλω εὐχαριστηθῆ πολὺ... . . .

— Αληθῶς εἰπεῖν εἶναι δλίγον μακράν, ἐπιθυμῶ δμως νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀξιότιμον εὐγενῆ.

— Επειδὴ δὲν ἔνουν εἰσέτι καλῶς ὑπέλασσον ἀφελῶς.

— Θέλω δοὶ χρεωστεῖ τὴν ζωηροτέραν εὐγνωμοσύνην... . . .

— Δύναμαι νὰ εἴπω εἰς τὸν Κύριον, δτι τὸ πρᾶγμα τοῦτο δὲν τὸ δεικνύω εἰς δλους· ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι πέσορν κακῶς ἀ.ατεθραμμένοι! ο Κύριος ἔννοει;

— ‘Α! μάλιστα, ἔννοω ἐπὶ τέλους, ἀνεφώνησα· καὶ ἐπιθυμῶ νὰ τῷ ἀποδείξω τοῦτο ἐξήγαγον· τοῦ θυλλακέου μου δύνα σελίγια· διότι ἐξησκήθην

πολὺ εἰς τὴν τοιαύτην συμπεριφοράν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀφίξεως μου.

Οὐδηγὸς μὲν προσεκίνησε.

Οὐκέτιος εἶναι λίαν περιποιητικός ἄλλως δὲ ἀγαπῶ τοὺς Γάλλους, εἰ καὶ εἰμὶ αὐτόχρημα Ἀγγλος' οἱ Γάλλοι μάχονται ἐξαίρετα! εἰμὶ, Κύριε, μάρτυς τοῦ 1815.

Ἐσχε τὴν λεπτότητα νὰ μὴ προφέρῃ τὸ δόνομα Βατερλώ πιστεύω μάλιστα, διτὶ ἐὰν τὸ πρᾶγμα προέβαινε μέχρι λίρας στερλίνας, ἥθελον κατορθώσει νὰ δρκισθῇ, διτὶ ἐκερδήσαμεν τὴν μάχην.

Καὶ οὕτω συνομιλοῦντες ἐφέζαχμεν πλησίον μικροῦ μαρμαρίνου μνημείου.

— Εκεῖ μοι εἴπε τότε ἐπισήμως.

Ἐπλοσίασα καὶ ἀνέγνωσα, χρυσοῖς κεχρηγμένην γράμμασι, τὴν ἔξτης ἐπιγραφὴν, ἐντροπιάζουσαν τοὺς ἐνδοξοτέρους νεκροὺς τοῦ Πατρὸς Λασσάζ. Ἰδού τῷντι η ἀπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ κατὰ λέξιν μετάφρασις αὐτῆς:

« Ἐνταῦθα ἀπετέθησαν τὰ λείψανα πλάσματος,» ὅπερ κατείχε τὴν ὡραιότητα ἄνευ ματαιοφροσύνης, τὴν ἀνδρίαν ἄνευ ἀλαζονίας, τὸ θάρρος ἃνευ θηριωδίας, καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς τοῦ « ἀνθρώπου ἄνευ τῶν κακιῶν του . . . »

— Τί διάβολον! εἴπα καθ' ἐστόν τοῦτο εἶναι ὀλόκληρον Πάνθεον· καὶ ἀνέγνωσα τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς, ἔχον οὕτως:

« Ὁ ἑπταῖς οὗτος ἥθελεν εἰσθαι ἀσήμαντος κοτολακείᾳ ἐὰν ἐπὶ κόνεως ἀνθρωπίνης ὑπῆρχε κεχαραγμένος. Καὶ δύμας ἀποδίδεται τῇ μνήμῃ τοῦ Κυνὸς ΜΠΟΑΤΖΒΕΝ, γεννηθέντος ἐν τῇ Νέᾳ Γῇ, τὸν Μάϊον τοῦ 1801, ἀποθανόντος δὲ ἐν Οὐίνσδὼρ, τῇ 18 Νοεμβρίου τοῦ 1815. »

Τελείωνταν ἐνταῦθα τὴν ἀνάγνωσιν ἐκάγχασα βροτωδῶς. Οὐδηγὸς μου ἐταράχθη καιρίως.

— Βλέπω καλῶς, εἰπεν ἔκπληκτος, διτὶ ὁ Κύριος δὲν ἔγνωρισε τὸν δυστυχῆ Μποατζέν· διότι ἄλλως δὲν ἤγέλα τοιουτοτρόπως. . . ἐν τόσον ὠραίον ζῶν.

— Ω! ἀληθῶς!

— Α! Κύριε! καὶ τόσον καλὸν καὶ τόσον εὐάγωγον!

— Ή ἑπταφίος λοιπὸν εἶναι δικαία;

— Δικαιοτάτῃ· δὲ Θεὸς νὰ μὲ φυλάττῃ νὰ φευσθῶ!

— Καὶ τίς ὑπῆρχεν δὲ ιδιοκτήτης τοῦ κυνὸς τούτου;

— Οἱ κύων οὗτος ἀνήκειν εἰς τὸν ἀντιβασιλεύοντα Πρίγκηπα, κατ' ἀρχὰς καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς τοῦ λέγω δὲ οὕτω, καθότι δὲ Μποατζέν ἔσχε πολλοὺς Κυρίους καὶ πλεῖστα διῆλθε συμβεβοκτά.

— Α! βλέπω, διτὶ εἶναι κύων ἔνδοξος. . . Είναι πρόσωπον! . . . Διηγήθητί μοι, σὲ παρακαλῶ, τὴν ιστορίαν του.

— Μετὰ χαρᾶς, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ὄδηγός, ἐνῷ ἐλάμβανεν εἰς τὴν παλάμην ἄλλα τέσσαρα σελίνια. Θέλετε πιστεύσει ἄφα γε τὴν ιστορίαν αὐτοῦ;

— Καὶ διατί ὅχι;

— Διότι εἶναι ἀπίστευτος.

— Δόγμας οὗτος Ισχυρώτερος ἵνα ἡ ἀληθή. Σὲ ἀκροδιμαῖ.

Οὐδηγὸς ἦρχισε πάραυτα τὴν ιστορίαν ταύτην, θήν θέλετε μὲ συγχωρήσει νὰ ἐκδώσω κατὰ τὸν Γαλλικὸν τρόπον.

Ο Μπουατζέν ἐγεννήθη ἐν τῇ Νέᾳ Γῇ, κατὰ μῆνα Μάϊον τοῦ 1801· μικρὸς ἦτι δὲν μετηνέχθη εἰς Ἀγγλίαν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τοῦ βρυσικοῦ ναυτικοῦ Φιλίππου, διτὶς ἐπεφορτίσθη τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ. Οἱ μαθητὴς ἐδικαίωσε τὴν ἐμπιστοσύνην ταύτην διὰ ταχείας ἀναπτύξεως τῶν πλεονεκτημάτων του. Μετὰ διετίαν δὲ Μποατζέν κατέστη δὲ ὥρικότερος κύων τῆς ἐποχῆς του.

Τὸ χρώμα τῶν τριχῶν αὐτοῦ ὑπῆρχε μελανόφαιον πεποικιλμένον διὰ κηλίδων ὑποξάνθων, ή κεφαλὴ του ἥν μεγαλοπρεπής, οἱ ὄφθαλμοι του σπινθηροβολοῦντες, ή οὐρά του ἐσχημάτιζε πάντοτε πτεροθύσανον κινούμενον, δύο δὲ τρίχιναι λευκαὶ καὶ μεταξώδεις κροτοὶ ἐπιπτον εἰς τὸν δριπισθίους πόδας του. Ἐντελῆ περιγραφὴν καὶ ἀκριβῆ ίδεαν τοῦ κυνὸς τούτου ἀποκτάτε ἐὰν εἰς ὅλη τὰ ἀνωτέρω προσθέσητε ἀνδρίαν, γενναιότητα, ἀφιλοκέρδειαν καὶ ὅλας τὰς ἀρετὰς ὧν μνημονεύει ἡ ἑπταφίος χρυσῆ ἐπιγραφή. Ἐν τῷ Λονδίνῳ δὲν ὑμίλουν πλέον περὶ οὐδενὸς εἰμὶ περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ πλοιάρχου Φιλίππου, καὶ μποθέτω, διτὶ, ἐὰν μιμούμενος τὸν Ἀλκιβιάδην δέ κύριος του τῷ ἀπέκοπτε τὴν οὐράν, τὸ τοιοῦτον γεγονός ἐδύνατο νὰ ἀποσπάσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοῦ ἀπὸ τὰς εἰδήσεις τοῦ Μαρεγκού, τοῦ λοιστερίτες καὶ τοῦ Τραφαλγκάρ. Οἱ πρίγκηψις ἀντιδιστιλεὺς ἤκουσε νὰ λαλῶσι περὶ τοῦ ὡραίου κυνὸς καὶ προέτεινεν εἰς τὸν πλοιάρχον Φίλιππον τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτοῦ ἀντὶ βαθμοῦ ἀνωτέρου. Οἱ Φίλιππος εὑρέθη [εἰς] θέσιν ἀπελπιστικήν· μὴ παρεκτρεπόμενος μολοντοῦτο τῆς συνηθείας ἀπεκρίθη, διτὶ θέλει θεωρήσει ἐκατὸν εὐτυχῆ λίαν ἐὰν δυνηθῇ νὰ συντελέσῃ πρὸς ἡδονὴν τῆς ἐψυχότητός του. Μεθ' ἡμέρας δύο δὲ Μποατζέν μετεκομίσθη εἰς Οὐίνσδὼρ, ἐνθα ψικοδόμησαν δι' αὐτὸν σκιάδα κατὰ τὸν Κινεζικὸν τρόπον. Οἱ νέοις ὄψιπλουτος δὲν ἐδείχθη ὑπερβαλλόντως κομπάζων καὶ ὑπερήφανος ἐπὶ τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἀνύψωσιν του νομίζω τούναντίον, διτὶ ἐλυπεῖτο ἐπὶ πολὺν μετέπειτα χρόνον τὸν ἀρχαῖον κύριον αὐτοῦ. Απόδειξεις καὶ τοῦτο τῆς ἀγαθῆς καρδίας του διότι πᾶς ἄλλος, εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ εὐρισκόμενος ἥθελε σκεφθῆ μόνον περὶ ὥφελείσις ἀπὸ τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς τύχης, τῶν ὀρεκτικῶν ἐκείνων κομματιών, τῶν λεπτῶν κρεάτων, δι' ὧν ἐπλήρου αὐτὸν ὁ ἀντιβασιλεὺς καὶ ἀτίνα διένοούμενος [ἐδέχετο δι' εὐγνωμοσύνης μεμιγμένης λύπη διὰ τὴν ἀρχαῖαν του ἔξιν].

Μέχρι τοῦ 1804 δὲ Μποατζέν ἀρκεῖτο εὐχαριστῶν τὴν Αὐλήν· ἀλλ' ἡδη ἦρχισε παριστάνων καὶ πολιτικὸν πρόσωπον.

— Ή ἄγγεια καὶ εἰς τὸ διάφορον πόρον τὴν Γαλ-
λίαν ἀλλ' ὥσπειλε προηγουμένως νὰ βεβαιώθῃ περὶ
τῆς συμπράξεως; τῶν βορρέων δυνάμεων καὶ μόδ-
λας τὰς ἐπανειλημμένας ἀποπέρας εἰσέτι δὲν κα-
τώρθωσε συμμαχίαν τινά. Μιχ ἡμέρα πὸ διπλω-
ματικὸν σῶμα ἵν συνηγμένον ἐν Ολυσθῷ καὶ ὁ
πρέσβυς τῆς Πρωσίας συνωμίλει μετὰ τοῦ ἀγ-
τιβασιλέως. Οὐχὶ μακρὰν αὐτῶν ἴστατο ὁ ἀπε-
σταλμένος τῆς Αὐλῆς τῶν Τουτλλεριῶν, διπλω-
μάτης ἐπιτήδεος; δινπερ ὁ πρωτος ἔπατος ἐτί-
μα δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς ἐμπιστόσύνης. Οἱ ἀντ-
εκοιλεύων Πρίγκηψ ἔζητε νὰ εἰσάγῃ τὸν Πρέσβυτον
εἰς τὴν πολεμικὴν ὁδὸν δι' ὅλων τῶν λόγων, οὗ
ἔδύνατο νὰ ἐφεύρῃ πνεῦμα λεπτὸν καὶ ἐμβοχό-
νον. Ἀλλ' ὁ Πρέσβυτος, ὀλίγον πειθομένος, ἀπε-
κρίνετο διὰ ὑπεκφυγῶν εἰς τὰ ζητήματα τοῦ ἀν-
τιβασιλέως, εἰ καὶ ἐξ ἐναντίᾳς ἔμενεν ἐκθυμίος
διὰ τὴν κομψότητα τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τὴν
καλὴν ὑποδοχὴν. Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὁ Κύριος Μπο-
ατζῆν, ὅστις ἦτορ εἰς τὰ μέσα καὶ εἰς τὰ ἕξω,
εἰσχωρεῖ εἰς τὸ μέσον τοῦ ὅρθου;

— Τι, ὥραῖον ζῶν, λέγει ὁ Πρέσβυτος τῆς Πρω-
σίας.

— Μάλιστα! ἀπεκρίθη ὁ Πρίγκηψ πραγματι-
κῶς δὲν εἶναι πολὺ ἀσχημονία; ἀλλως δε ἔχει τόσα
προτερήματα . . .

— Ἀληθῶς;
— Δύναμαι νὰ βεβαιώσω περὶ τούτου τὴν ἐκ-
λαμπρότητά σας. Παραδείγματος χάριν μεταδί-
δει ἐντελῶς καὶ ακριβῶς ἀμέσως θέλω σας; δώ-
σει τὴν ἀπόδειξιν.

Ο Μποατζένεν εύρισκετο πάντοτε πάρα τῷ Γάλλῳ ἀπεσταλμένῳ καὶ ἐδείχνυτο ἐνασχόλουμενος εἰς τὸ νὰ μαλάσῃ τὶ διὰ τῶν ὁδόντων.

— Φέρε το ἐδώ, ἐφώνακεν δὲ Πρίγγηψ.

— Βεβαίως τοῦτο θὰ ἦναι ἔγγραφον ἀπόλετον εἰς τὸν θαλάμου μου. Μοὶ ἐπιτρέπεται, Κύριε Πρέσβυτε, ὅλιγας στιγμάς; *υπόδειξην περι*

Ο Πρέσβυτος ἔκψυψε καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς διέτρεξε τὴν ἐπιστολὴν, ὡς εἰς ἐπεγράφετο πρὸς τὸν Γάλλον ἀπεσταλμένον καὶ περιέχει τὰς ὄλιγας ταύτας λέξεις:

« Κύριε ! Γράφω πρὸς τὸν Πρέσβυτον μου καὶ
» πρὸς ὑμᾶς δί' ὑπόθεσιν σπουδαιοτάτην καὶ κα-
» τεπείγουσαν. Ορείλετε νὰ ἐμποδίσητε διὰ παν-
» τὸς μέσου [συνδιαλλαγὴν τῆς Ἀγγλικῆς Αὐλῆς]
» καὶ τοῦ Πρέσβεως τῆς Πρωσίας. ο Πρέσβυ-
» οῦτος εἶναι ἄνθρωπος ἀρκούντως πειρωρισμένος
» καὶ δύσκολος δὲν ἀποβαίνει ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐνέρ-
» γεια.

“ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ” πρώτος Ὑπατος
Ο ἀντιβασιλεὺς ὑπέλαβε, τελειώσας τὴν ἀγά^γ
γγωσίαν:

— Ο Μποατζίσσεν υπέρχει εύτυχέστερος παρ' ὅ
Εύτερη. τόμ. Η'. συλλαζ. 61

σον ἐνδόμισα. Ἀνεκάλυψε, Κύριε Πρέσβυτε, πρᾶγμα
ὅπερ ἐνδιαφέρει δικῆς.
— Ἐμέ; εἰπεν δὲ Πρέσβυτος τῆς Πρωσίας.
— Γράπε τὸν δίδιον ἀνχργνώσατε.
Οὐ Πρέσβυτος ἀνέγνωσε καὶ ή εὐγλωττία τῇ; ἐγ-
γράφου ἀποδεῖξες ὑπῆρξεν ἀποτελεσματικωτέρα
τῆς τοῦ ἀντιβασιλέως;
διδίτε τῇ στιγμῇ ἔκεινη δ
διπλωμάτης μανιώδης, πόλεμον ἐπνεει καὶ σφργήν.
Τοῦτο ἡτο σοθαρὸν, τὸ σοθαρώτερον δικῶς ἐπῆλθεν
ἀμέσως; ὁ Πρέσβυτος τοιαύτας ἀπέστειλε διακοινώ-
σεις πρὸς τὴν Αὐλὴν του, ὡς τε ή Κυβέρνητις του
ἐκηρύχθη κατὰ τῆς Γαλλίας καὶ ή κατ' αὐτῆς σύ-
στασις συγεπλοκώθη.

Ἴδου ποία ὑπῆρξεν ἡ πόλη την πολιτικὴν πρᾶξιν τοῦ Μποατζέν. Διότι ἐξ τούτου προέκυψεν ὁ:

γνωστὸν, εἰς τῶν αἱματωδεστάτων πολέμων καὶ
ἡ ἀναστάτωσις τῆς Εὐρώπης ὀλοχλήρου.
— Καὶ δὲ Ναπολέων, παρετήρησε εἰς τὸν ὁδη-
γόν μου, ἀπέδειξεν εἰς τὸν Πρέσβυτον ὃτι πργμα-
τικῶς εἶχε τὸ πνεῦμα περιωρισμένον, καταστρέ-
φων τὴν κατ' αὐτοῦ συμμαχίαν ἐν Ἀουστερ-
λίτζο.

— 'Ο Μποατζέν εδείχθη πάντοτε άγνοιῶν τὸ μέρος, ὅπερ ἐλάμβανεν εἰς τὰ γεγονότα τούτα καὶ οὐδὲν ἀπώλεσε τῆς προτέρας αὗτοῦ ἀπλότητος καὶ μετριοφροσύνης. Άς σημειώσωμεν διτὶ τὴν πορείαν ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ συρμοῦ ἀκολουθοῦντα καὶ ἡ φήμη του, ἔξεπεσεν ἐπ' ὀλίγον. Οἱ ἀντιβασιλεὺς· ηράσθη ἐμπαθῶς τῶν ἵππων· καὶ ἐδωρήσατο τὸν παλαιόν του εὔνοούμενον εἰς τὸ Βροῦνελ, τὸν βασιλέα τῶν ὥραιών. Οἱ Βροῦνελ εἰ πώλησε τὸν Μποατζέν ἀντὶ 300 λιρῶν εἰς τὸ Δοῦκα τοῦ Φαϊσχμάνδ, οὗτος δὲ τὸν μετεπώλησεν ἀντὶ 200 εἰς τὸν Μαρκήσιον τοῦ Αρζύλ, οὗτος ἀντὶ 150 εἰς τὸ Κόμητα τῆς Ἐρεφώρδ, καὶ δέ κόμης ἀντὶ 80 λιρῶν εἰς τὸν Δόρδον Φόρτς Προφανῶν λοιπὸν δὲ Μποατζέν δὲν ἔτι μάτι κατέξτιαν. Εὔτυχῶς δύμας εὗρε κύριον ἀξιον ἔχυτοῦ Οἱ λόρδος Φώτις τὸν πρερχώρτησε εἰς φυσικόν τινα μέλος τῆς Βασιλικῆς Ακαδημίας τοῦ Λογδίου Χίτις, ως γνωστὸν εἶναι ἄλλη Γαλλικὴ Ακαδημία διὰ τὴν Ἀγγλίαν.

Ο σοφὸς ἦν λίαν ίδιοτροπος· τοιοῦτος ὡν εὐρισκεν, ὅτι τὰ ζῶα ἀξιζουσι μᾶλλον τῶν ἀνθρώπων ἀφωσιάθη ἐπομένως εἰς τὸν Μπρατζέε καὶ ἐπληρώθη πλουσιοπαρόγως παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀγάπην ταύτην, εἰ καὶ τοῦ Ἀκαδημιακεν ἡ τροφή διέφερε τῶν ἐψυχμένων νόστων τῶν σκολοπάκων (Becasse) τοῦ ἀντιβασιλεύοντος Πρίγκηπος, τῶν ταγηνίστῶν μυελῶν τοῦ ὄφαίου Βρευνελ, τῶν πεπληρωμένων περδίκων τοῦ Δουκὸς Ράτζμωδ, τῶν νόστων τῶν ἀρνίων τοῦ Μηρκησίου Άρζυ, τῶν φλογίδων (colelettes) τοῦ Κόμητος τῆς Ἐρεφόρδης καὶ τῶν προβατίγων ώμοπλατῶν τοῦ λόρδου Ρόσε· τοῦτο δῆμος ἔτι μᾶλλον ἀπεδείκνυε τὴν λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων τοῦ Μπρατζέεν. Ἐξηλοπὸν εὑτυχής, ὅτε ἐπῆλθεν οὐδέα εἰς τὸν σοφὸν γὰρ ἐπισκεψθῆ τὴν Γαλλίαν.

δ Ναπολέων, μὴ πολεμῶν τὴν ἐπιστήμην, ἐπέτρεψεν ἐλευθέρων τὴν εἰς Γαλλίαν εἴσοδον τῶν Ακαδημαϊκῶν. Ο φυσικὸς μὴ εὐχαριστηθεὶς ἐκ μόνου τοῦ προνομίου τούτου ἐζήτησε καὶ συνέτεξεν παρὰ τῷ νικητῇ τῆς Ἀουστερλίτζ. Καὶ εἶδε τώντες τὸν Αὐτοκράτορα ἐν Σάν-Κλού, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος. Ο Ναπολέων εὐρίσκετο εἰς σκιάδα τινὰ, ἐν μέσῳ περιφράκτου δάσους μὴ θέλων δὲ νὰ ἐνοχληθῇ δι' ἔνα Ἄγγλον διέταξε νὰ τὸν εἰσάξων αἱμάσιες. Τὸ τοιοῦτον ὑπῆρχεν δὲλως παράδοξον εἰς τύραννον, ως ἐκάλουν τὸν Ναπολέοντα, αἱ ἐφημερίδες τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Λονδίνου ἐξεπλήττεο ὅμως πᾶς τις ἔτι μᾶλλον βλέπων αὐτὸν τράγοντα σοκκολάτταν, ἐνῷ πολλαὶ τῶν ἐφημερίδων τούτων τὸν κατηγόρουν ὅτι ἔτρωγε μικρὰ παιδία. Κατ' ἀρχὰς ὁ σοφὸς ἐσκοτίσθη συνήλθεν ἐπομένως εἰς ἐαυτὸν καὶ ἡ συνομιλία ἤρξατο ἐπὶ τῆς φυσικῆς. Πάραυτα ἤκουσεν εἰς τὴν θύραν φιλομίσμον παρατεταμένον δ Ναπολέων ἡγέρθη ἵνα παρατηρήσῃ πόθεν ἔρχεται υἱός:

— Μεγαλειότατε, ὑπέλαβεν εἰπὼν ὁ σοφὸς, δοτὶς ἦτον, ως προεῖπον, λίαν ἴδιότροπος είναι φίλος μου τις, μείνας εἰς τὴν θύραν, δοτὶς οὐδόλως συνειθῆζε νὰ μὲ ἐγκαταλείπῃ καὶ δηνας δύναται παραπονεῖται.

— Κάλλιστα θέλω εὐχαριστηθῆ ἐὰν γνωρίσω τὸν φίλον σου ἀπεκρίθη χαριέντως δ Αὐτοκράτωρ.

‘Ηνέωξαν λοιπὸν τὴν θύραν καὶ δ Μποατζέν διὰ μεγάλης βίας ἐρρίφθη εἰς τὸν κύριον του, χροπηδῶν καὶ χίλια σκιρτήματα κάμψων. Κατὰ σύμπτωσιν ὅμως ἀπήντησεν ἀγγεῖον πολυτελὲς, ἐκ πορσελάνης τῆς Τάβρης, ὅπερ ρίψας κατὰ γῆς, ἐσύντριψεν εἰς χίλια τμῆματα. Ο σοφὸς, μανιώδης ἀπάξει σκαμνίον καὶ ετοιμάζεται νὰ φονεύσῃ τὸν Μποατζέν διε τὸν Ναπολέων ἐμεσολάβησε λέγων γαληνηίαίς:

— Κύριε! εὔκολος εἶναι ἡ ἀπόκτησις ἀγγείου δομίσει τῷ θραυσθέντι, δύσκολος δέ μως ἡ εὑρεσις κυνὸς τόσον ὠραίου ως αὐτός. Ζητῶ λοιπὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν χάριν.

Εὐκόλως ἐννοεῖτις διε τὸ σοφὸς ἀφοπλισθεὶς, δὲν ἔσχε χρέαν ἐπαναλήψεως τῆς αἰτήσεως. Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς χάριτος, δ Μποατζέν, δοτὶς ἀναμφιεῖσθαις παρετήρησε τὰ πάντα, ἐπλησίας τὸν σωτῆρα αὐτοῦ ὅμιλῶν αὐτῷ διὰ τῆς εὐγλωττίας τὸν λαμπροῦ καίγυροῦ διλέμματός του. Ο Ναπολέων τὸν ἔχαδευσε σιωπῶν ἐπὶ τιγας στιγμὰς, εἶτα δὲ στραφεὶς πρὸς τὸν φυσικὸν, τῷ εἶπε:

— Παρατήρησον, Κύριε, οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι πάντοτε τόσον εὐγνώμονες. Διστύχημα διε τὸ κύων οὗτος δὲν ἔχει τὸ μηνυμόνακόν αὐτῶν!

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη δ Ἄγγλος, δ Μποατζέν εἶναι ἔξαιρεσις ἀλιθής ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἐνθυμεῖται τὸ κακόν, πρὸ πάντων ὅμως τὸ καλόν, ἐπερ τῷ κάμνουσι.

— Εὖγ! εἶπεν δ Ναπολέων μετὰ μελαγχο-

λίας. Χάρις εἰς ὅμας ἡ ἡμέρα μου ἡ σήμερον δὲν παρῆλθεν ἐπὶ ματαίω... οὐγορητούλαστρού λέπτου

— Ἐλεγέ τις ἀναμφιεῖσθαις, διε τὸ δ Μποατζέν δοτὶς τούς λόγους τούτους διότι ἡ κούσθη γλυκὺς γρυλλισμός, συνωδευμένος μὲ τιγα κίνησιν τῆς ὀραίας του οὐρᾶς, βεβαιούσης τὸν αὐτοκράτορα διε ἔχει δίκαιον. μετανοεῖσθαις τὸν πατέρα της τούτου

— Άμα μετὰ τὴν συνέτεξεν δοφὸς ἐπέστρεψεν εἰς Παρισίους, δοτὶς ἐπανέλαβε τὴν εἰς τὴν γενέθλιον νησόν του ἄγουσαν, ἐνῷ δ Ναπολέων διευθύνετο κατά τινος ἔχθρικῆς πρωτεουόσης.

Τάχιστα δ Αὐτοκράτωρ ἐδοκίμασε τὴν δρόστητα τῆς κρίσεως του περὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων εὐγνωμοσύνης. Προδοθεὶς ἀπὸ τοὺς μονάρχας, οὓς ἐσυγχώρησε, κατέβη τὸν θρόνον τῷ 1814 καὶ, ως γκωστὸν, ἐξωρίσθη εἰς τὴν νησὸν Ἑλβαν.

Οὐδεὶς ν ἀρνηθῇ δύναται, διε τὸ δ Μποατζέν σημαντικῶς συμμετέσχε τῶν γεγονότων τούτων, συντέλειας εἰς τὴν συμμαχίαν τοῦ 1805 διότι ἀνευ τῆς ἐκστρατείας τῆς ἀουστερλίτζης πολλαὶ πολιτικαὶ μεταβολαὶ δὲν ἐλέμβανον χώραν, πολλαὶ φιλοτιμίαι δὲν προσεβάλλοντο καὶ πολλὰ μίση, ἐκραγέντα, δὲν ὑπεβάλποντο. Παρατηρεῖ τις λοιπὸν, διε πολλοὶ κύνες, καὶ τοιαύτερως δ Μποατζέν δὲν ἐσμειώθησαν ἐν τῇ ἰστορίᾳ κατά τὴν πραγματικήν των ἀξίαν.

Οπως ποτ' ἀνὴρ δομῶς, ἐνῷ δ Ναπολέων διέτρεψεν ἔγκλειστος ἐν τῇ νήσῳ τῆς Ἑλβας, δο κύριος Μποατζέν, ἔγκρασκεν ἐν συνοικίᾳ τινὶ τοῦ Λονδίνου. Ο σοφὸς κύριος του ἀπέθανε, καὶ ἐπομένως δο ἡρως διμῶν περιῆλθε, μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων τοῦ μακαρίτου, εἰς χεῖρας τοῦ κληρονόμου αὐτοῦ. Λέγουσιν, διε τὰ προτερήματά του ἡρχίσαν νὰ ἐκκλίνωσι. Κατέστη ἡσυχος, ως φιλόσοφος, πολλὰ ἴδων, πολλὰ σκεψεὶς καὶ ἐπὶ τέλους παρακτήσας εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Πρόνοιαν τὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων φροντίδαν.

‘Άλλ' δομίως δὲν ἐσκέπτετο δο παλαιός αὐτοῦ προστάτης, δ Ναπολέων. Απὸ τῶν ἐνδοτάτω τῆς νήσου του παρεσκεύαζε τὰ μέσα τῆς εἰς Γαλλίαν ἐπανόδου του καὶ νέας ἐμελέτα ἐκστρατείας. Οὐδεὶς περὶ τούτου ἀμφιβαλλεῖ, βλέπων τὴν φροντίδα διε ἔκπλερνα τὴν μικράν του ἐπικράτειαν, τὸ κατ' ἐπιφάνειαν ἀμέριμνον τοῦ ηθούς του καὶ τὴν ἀνευ πικρίας χάριν μεθ' ἡς ὑπεδέχετο τοὺς ζένους. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δομῶς ἐκείνην, πρέπει νὰ τὸ εἰπωμεν, ἡ ἀλυσος τοῦ αἰγαλάθου ἡτον ἀρκούντων μακρά. Εἰς ένα ἐκ τῶν ἐλευθέρων περιπάτων, οὓς ἔκαμνε παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης, ἀπόντησε τοὺς ἀξιωματικοὺς ἀγγλικούς τίνος πλοίους, νεωστὶ καταπλεύσαντος πρὸ τῆς νήσου. Οι κύριοι οὗτοι, ὥφελούμενοι τῆς περιστάσεως, ήζήτησαν ἐν τῷ ἄμα νὰ παρουσιασθῶσι καὶ δο αὐτοκράτωρ συνήνεσεν, ἐπιτρέψας αὐτοῖς τοῦτο. Ἐσχημάτισαν περὶ αὐτὸν κύκλον, δ πλοίαρχος αὐτοσχεδίασε λογίδιριον δ δο Ναπολέων τοὺς ἀπεκρίθη διὰ λέξεων κολακευτικῶν, διε κύων διεγέθης, ἐιρθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς δομηγύρεως κατε-

κλίνθη πρὸ τῶν ποδῶν του καὶ μετὰ ταῦτα ἥρχισε θριαμβικὸν αὐτοσχεδίασμα:

— Εδῶ, Μποατζῆν, ἐδῶ! ἐφώναξε μανιώδης ὁ πλοιάρχος.

Άμα ἀκούσας τὸ ὄνομα Μποατζῆν δὲ Ναπολέων ἥρχισε μειδιῶν, καὶ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν πλοιάρχον, ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἰθώπευε τὸν ἥρωα ἡμῶν.

— Τίς, εἶπε, σᾶς ἔδωκε τὸν κύνι τοῦτον;

— Μεγαλειότατε, ἀνῆκεν εἰς τὸν πατέρα μου.

— Εἰσθι λοιπὸν δι' οὗτοῦ τοῦ σοφοῦ Μ...;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε ἀπεκρίθη ὁ πλοιάρχος κλίνων τὴν κεφαλήν.

— Χαίρω, Κύριε, καὶ διὰ σᾶς καὶ δι' ἐμέ ἐνεκεν τῆς περιστάσεως ταῦτης ἐπαναβλέπω παλαιῶν πελάτην, ὅνπερ ἀπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης του αἰσθημα ἀναγνωρίζω.

Καὶ παρεύθης διηγήθη εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τὴν ἐν Σχίν-Κλοῦ σκηνὴν.

Τῇ ἑπαύριον τῆς ἡμέρας ἐκείνης χορὸς μέγας ἐδίδετο ἐν τῷ Πόρτῳ — Φερράγιῳ· οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν ἡδη συνηγμένοι· μόνον τὸν αὐτοχράτορα περιέμενον... Άλλ' οὐδεὶς ἐγίνωσκεν, ὅτι, δραττόμενος νυκτὸς σκοτεινῆς, ὁ Ναπολέων διεύθυντο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ πρὸς τὸν λιμένα μετὰ τῶν ἐπιλέκτων του.

— Γίναγωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν! ἔλεγον οὗτοι χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἐνῷ ἡ τρικυμία ἔβα μακρόθεν.

Η ἀστραπὴ, ἀντανακλῶσα, ἐφώτιζε τὸν δρίζοντα πρὸς τὸν βορρᾶν, θέλουσα, οὕτως εἰπεῖν νὰ δειξῃ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἄγουσαν. Ἐφθασαν ἡδη εἰς τὴν ἀκτὴν, δτε ἡκούσθη θύρωσις ἐν τῇ ἐμπροσθοφυλακῇ. Ὁ αὐτοχράτωρ ἥρωτης τι τρέχει.

— Μεγαλειότατε! συνελήφθη εἰς Ἀγγλος, ὅνπερ οἱ στρατιῶται ἔξελαβον κατάσκοπον καὶ ἡθελον νὰ τὸν θανατώσωσιν αὐθωρεὶ, ἐπὶ τοῦ πεδίου.

Τὸ τοιοῦτον ἦτον ἐπιτετραμμένον εἰς ἐπιλέκτους τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς· ὁ αὐτοχράτωρ δύμως διέταξεν ἀπλῶς νὰ ἐπιβιβάσωσι τὸν αἰχμάλωτον μετὰ τῶν Γάλλων, ὅπως μὴ δώσῃ εἰδοποίησιν. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς τὴν ὄχθην, ὅπου πολλὰ πλοιάρια ὑπῆρχον ἡδη πεπληρωμένα πλήθους.

Άλλ' ὅπως ἐπιβῆ τις τῶν πλοιάριων τούτων ἐπρεπε νὰ πατήσῃ ἐπὶ σανίδος μακροῦς· ἐπειδὴ δὲ ἡ σανίδη ὑπῆρχεν ὀλισθρὰ, ἐπειδὴ δὲ ἄλλην τινὰ αἴτιαν δὲ αὐτοχράτωρ ἐξέκλινε τῆς ἴσοσταθμίας καὶ ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, βαθεῖαν οὖσαν πρὸς τὸ μέρος ἐκείνον.

Η μοιρα τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς βεβαίως ἐπερατούστοι ἐαν ἐπὶ στιγμὴν δὲν παρετήρουν τὴν ἔκλεψίν του. Ἐρόετω τότε καὶ ὁ νέος Εύρωπαϊκὸς πόλεμος καὶ ἡ διπλῆ ἐπανάστασις τῶν ἑκατὸν ἡμερῶν!...

Οὔτε ἡ συμφορὰ τοῦ Βατερλὼ ἐπήρχετο οὐδὲ τῆς Άγιας Ελένης· ἡ ποίησις διεδέχετο αὐτήν...!

Άλλ' ἡ Θεία Πρόνοια, ἡ τὰ μεγάλα κατορθοῦσα ἀποτελέσματα διὰ τῶν σμικρίστων αἰτίων, ἀπεφάσισεν ἀλλέως κατὰ τὴν προκειμένην περίστασιν,

Καὶ τῆς ἀστραπῆς ταχύτερον εἶδον βυθίζόμενον καὶ ἀναβυθίζόμενον τρίς καὶ ἐπανειλημμένως σωρὸν μελανὸν, μετὰ ταῦτα δὲ προκύπτοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ φέροντα τὸν Ναπολέοντα ἀρκεσθέντα οὕτω δι' ἐνὸς θαλασσίου λουτροῦ. Καὶ ὁ ὅγκος ἐκείνος ἦτον δὲ Μποατζῆν ἀποτίνων τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν ἐν Σχίν-Κλοῦ εὐεργεσίαν.

Φθάσεις εἰς τὸ πλοίον δὲ αὐτοχράτωρ ἥλλαξεν ἔνδυμα, καὶ, ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἀνεγνώρισεν αἰχμάλωτον τὸν πλοιάρχον Μ...

— Σεῖς εἰσθε, Κύριε, εἴπεν αὐτῷ μειδιῶν. Συνειδίζετε φαίνεται νὰ περιπατεῖτε λίγαν πρωΐ;

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ πλοιάρχος, περιέμενον τὴν λέμβον μου, ὅπως ἐπιστρέψω εἰς τὸ πλοίον, ἐνῷ τοὺς πάντας ἐνόμιζον παρευρισκομένους εἰς τὸν χορόν. Νομίζω δύμας, ὅτι μὲ συνέλαβον διακηρύξεις πολέμου μὴ ὑπαρχούσης.

— Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀγγλικὴ συνήθεια, ἐπανέλαβεν δὲ αὐτοχράτωρ, πάντοτε μειδιῶν μετὰ ταῦτα δὲ προσέθηκε:

— Ποῦ εἶναι λοιπὸν δὲ φίλος μου Μποατζῆν;

— Τὸν περιώρισαν, Μεγαλειότατε, φοβούμενοι μὴ ἡ οἰκειότης του καταντήσῃ εἰς ὑμᾶς ἐνοχλητική.

— Εἴθε, εἴπε στενάζων δὲ Ναπολέων, δῆλοι οἱ οἰκιακοί μου ώμοιάζον αὐτῷ! ἀλλ' ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον, Κύριε. Σᾶς ἐνοχλεῖ ἡ παροῦσα περίστασις πολύ;

— Μίλιστα, πολὺ, διότι ητοιμαζόμην νὰ ἀναχωρήσω διὰ τὴν Ἀγγλίαν.

— Πολὺ καλόν· ἀμισθὶ καὶ ἀνεξόδως θέλετε δι' ἡμῶν διέλθει τῆς Γαλλίας· ἵσως εύτυχησον μάλιστα νὰ σᾶς συνοδεύσω καὶ μέχρι τοῦ Δονδίνου...

— Ίδού, εἴπε τελείωντας δὲ οὐδηγός μου, ἡ πιστὴ τοῦ Μποατζῆν βιογραφία. Μετ ὀλίγον ἀπέθηκεν ἐν τῷ δάσει τοῦ Οὔινσδώρ, ὅπου δὲ ἀντιβασιλεύων Πρίγκηψ τὸν ἐνκαθίδρυσε πάλιν καὶ τῷ ἐχάραξε τὸν ἐπιτάφιον, ὃν ἀνέγνωτε.

— Τολμῶ, παρετήρησα τότε, νὰ προτείνω ἀλλην τινὰ ἐπιτάφιον.

— Ποίαν;

— «Ἐνθάδε κείται κύων πλήρης μὲν ἀγαθῆς η θελήσεως, βυθίσας μολοντοῦτο δις τὴν Εύρωπην σεις ὅλα τὰ κακὰ τοῦ πολέμου.»

— Άριστα! ἀνέκραξεν δὲ οὐδηγός· ἀλλ' ὑπάρχει μικρά τις δυσκολί· ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ιστορικοί, οἱ ἐφημεριδογράφοι καὶ οἱ ακαδημαϊκοὶ γράφουσι τὰς ἐπιταφίους στοιχηματίζω δὲ, ὅτι οὐδὲ εἰς τῶν Κυρίων τούτων θέλει πιστεύσει λέξιν καὶ τῶν δισῶν διηγήθην...

(Ἀπόσπασμα ὑπομνημάτων ἀνεκδότων Διπλωμάτου τινός.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ τῆς Τ. Φ.